

Saksframlegg

Dato: 25.10.2019
Saksnummer: 18/09613-73
Deres ref.: Deres ref

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
Valgstyret Nye Stavanger		14.11.2019	

Klage på valgoppgjøret - valg 2019

Forslag til vedtak:

1. Klagen avvises med henvisning til at klager ikke har klagerett etter valgloven § 13-2, 1 ledd.
2. Sakens dokumenter og protokoll fra valgstyrets behandling sendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet som klageinstans.

Sammendrag

Stavanger kommune har mottatt klage på valgoppgjøret. Klageren er ikke stemmeberettiget i Stavanger kommune og har dermed ikke klagerett etter valglovens bestemmelser. Klagen skal derfor avvises.

Klage på valgoppgjøret - valg 2019

Bakgrunn for saken

Stavanger kommune har mottatt klage på valgoppgjøret. Klagen gjelder valgoppgjøret både for kommunestyrevalget og fylkestingsvalget.

Valglovens bestemmelser

Valgloven § 13-2 regulerer klagebehandling;

(1) Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av fylkestingsvalget i det fylket vedkommende er manntallsført, og ved kommunestyrevalget i den kommunen vedkommende er manntallsført. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme, har også den som ikke er blitt manntallsført, klagerett.

(2) Klage må fremmes innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent i fylkestinget eller kommunestyret.

(3) Klagen skal være skriftlig og skal fremsettes for valgstyret i kommunen ved kommunestyrevalg og for fylkesvalgstyret ved fylkestingsvalg. Gjelder klagen forhold av betydning for begge valg, anses den å gjelde begge og kan fremsettes enten for valgstyret eller fylkesvalgstyret.

(4) Departementet er klageinstans. Departementet skal kjenne fylkestingsvalget i en kommune eller i hele fylket eller kommunestyrevalget i en kommune ugyldig dersom det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette. Departementets vedtak i klagesaker etter denne paragraf er endelige og kan ikke bringes inn for domstolene.

Det kan klages over forhold som gjelder forberedelse og gjennomføring av valget. Dette betyr i prinsippet at det kan klages over alle typer forhold som på en eller annen måte dreier seg om forberedelse og gjennomføring av valget. Klage må fremmes av person med klagerett og innenfor klagefristen.

Klageren

Klageren har sendt inn klager til en rekke kommuner i landet. Klageren er ikke manntallsført i nye Stavanger kommune og er ikke stemmeberettiget i nye Stavanger kommune.

Hva klagen gjelder

Klagen gjelder, slik kommunedirektøren oppfatter det:

1. Protokollen er ikke riktig fylt ut fordi det ikke er oppgitt årsak til avvik og fordi måten det er kontrollert på ikke er forklart.
2. Mange av avvikene er store, og valgstyret bør derfor ikke godkjenne valgoppgjøret.

Klagerett

Klageren er ikke stemmeberettiget i Stavanger kommune og klagen gjelder ikke «*spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme*». Klageren har dermed ikke klagerett etter valglovens bestemmelser. Klagen foreslås avvist uten realitetsbehandling av påstandene fremsatt i klagen.

Orientering om hvordan opptelling foregår

For ordens skyld, og selv om klagen avvises med grunnlag i at klager ikke har klagerett, vil kommunedirektøren gi valgstyret en kort orientering om hvordan opptellingen foregår.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 15.02.2019 en ny bestemmelse i valgforskriften om at den foreløpige tellingen av stemmesedler skal skje ved manuell telling. Dette gjelder både stemmesedler avgitt på forhånd og på valgting. I 2017 ble kommunene pålagt av departementet å telle foreløpig telling manuelt. Bakgrunnen var kritikk om at maskinell telling ikke var sikkert nok, blant annet fordi det var knyttet til internett. Ved årets valg forelå en teknisk veileder om skanning som blant annet presiserer at nettverket som brukes skal sikres. Skannerne kjøres derfor på eget nett sikret med brannmur. Det er dermed ikke tilknyttet internet.

Før 2017 talte Stavanger kommune forhåndsstemmer maskinelt både ved foreløpig telling og endelig telling. Stemmesedlene på valgdagene har alltid blitt talt opp manuelt ved første gangs telling. Etter manuell telling skannes og verifiseres stemmesedlene.

Stavanger kommune har den praksis at ved ikke-akseptabelt avvik mellom manuell telling og skanning, skannes/telles sedlene på ny. Når to skannerresultater viser likt eller tilnærmet likt resultat, legges den siste skanningen til grunn. Det framkommer ikke i valgprotokollen at det er skannet/telt flere ganger. Heller ikke stikkprøvekontroll av skanning framkommer i valgprotokollen. Protokollen gir dermed ikke en oversikt over hvordan tellingen har foregått.

I protokollen skal man i merknadsfelt føre opp årsak til ev. differanse mellom foreløpig og endelig opptelling av henholdsvis forhåndsstemmer og valgtingsstemmer. Årsaken til avvik har vært at manuell telling ikke har vist riktig resultat. Det er begrenset plass til å redegjøre for avviket.

Kommunedirektøren mener at opptellingen gir et korrekt bilde av valgresultatet.

Kommunedirektørens vurdering

Klageren har ikke klagerett etter valglovens bestemmelser. Klagen foreslås avvist uten realitetsbehandling av påstandene fremsatt i klagen.

I dialog med Kommunal- og moderniseringsdepartementet er det opplyst at vanlig praksis er at alle klager, uavhengig av om klage er fremsatt innen klagefrist eller av person med klagerett, skal sendes videre til departementet. Kommunedirektøren stiller spørsmål ved om denne praksisen er i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper, men anbefaler likevel at valgstyret forholder seg til vanlig praksis på området.

Kommunedirektøren vil derfor anbefale at sakens dokumenter og protokoll fra valgstyrets behandling oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet som klageinstans.

Klagen fremlegges valgstyret for vedtak.

Per Kristian Vareide
rådmann

Kjartan C. Møller
prosjektdirektør

Martha Rødde
leder Politisk sekretariat

Karen Hirth Thorsen
saksbehandler

Vedlegg:

Klage på valgoppgjøret for kommunestyrevalget

Klage på valgoppgjøret for fylkestingsvalget

Valgprotokoll for kommunestyrevalget 2019

Valgprotokoll for fylkestingsvalget 2019

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.